

БАЛЕТНІ ТЕАТРИ УКРАЇНИ

Український національний балет – це результат взаємодії професійної творчості в рамках балетного театру з народною хореографією.

Провідними представниками мистецтвознавчої думки ХХ ст. у галузі балетного театру України є Ю. Станішевський та М. Загайкевич, які залишили багату теоретичну спадщину про розвиток національного балету. Сучасні мистецтвознавці П. Білаш, Н. Горбатова, П. Пастух, А. Турлянець аналізують розвиток українського балетного мистецтва в першій половині ХХ ст. новими методами з позицій сьогодення, але феномен української національної балетної вистави (УНБВ) залишається недостатньо вивченим.

Балетні професійні трупі мають шість міст України – Донецьк, Дніпропетровськ, Київ, Львів, Одеса, Харків. У кожному з українських театрів свій великий репертуар, свої цікаві артистичні сили.

Українські композитори, сценаристи, балетмейстери створили великі і маленькі балети, в яких втілено яскраве художнє відображення багатьох творів української літератури, а також твори, які виникли на основі багатющого фольклору. Зокрема, балети «Лісова пісня» (композитор М. Скорульський), «Лілея» (композитор К. Данькевич).

Балет «Лілея» поставлений 1940 р. на сцені Київського державного театру опери та балету ім. Т. Г. Шевченка (постановка Г. Березової). В основі сюжету балету твори Т. Г. Шевченка. В яскравих колоритних картинах балету розповідається про гірку долю українського народу за часів панування польського панства, про боротьбу народу за звільнення від тяжкого гніту. На фоні цих подій виникає любов сільської дівчини Лілеї і юнака Степана. Вони відважно виборюють своє щастя.

Балет «Лісова пісня» вперше поставлено на сцені Київського державного театру опери та балету ім. Т. Г. Шевченка 1946 р. (постановка С. Сергеева). Виставу було створено за однойменною драмою української поетеси Лесі Українки. Цей балет насичений романтикою і лірикою, в ньому примхливо переплетені реальні і фантастичні сцени, які відтворюють образи багатой української міфології. Головний персонаж – лісова дівчина Мавка. Вона – уособлення любові, мрії. Закоханий у Мавку музикант і поет Лукаш потрапляє під вплив лютих людей, зраджує своїй любові, мрії... та гине. Але в свій передсмертний час він знову зустрічається з коханою і славить вічну любов до природи, до мистецтва.

Упродовж останніх років в балеті відбулося чимало знаменних подій, серед яких урочисто відзначені музичною громадськістю світу ювілеї ушанованих колективів, вшанування яких перетворилися на справжні свята

всієї прогресивної художньої культури сучасності. Серед цих дат слід назвати ювілей Національного балетного театру України.

Таким чином, за цей історично досить невеликий відрізок часу український балет створив величезний і різноманітний репертуар, утвердив власні мистецькі традиції, дістав міжнародне визнання й досяг таких художніх вершин, для завоювання яких в інших умовах потрібно було б кілька століть.

Список використаних джерел:

1. Бойко О. С. Художній образ в українському народно-сценічному танці / О. С. Бойко – К., 2008. – 19 с.
2. Традиції балетного театру в постановках «Лілея» та «Лісова пісня» Вахтанга Вронського / Пустова Е. – Харків : Видавництво «АТОС», 2008. – С. 167–171.
3. Станішевський Ю. Балетний театр України: 225 років історії / Ю. Станішевський – К. : Муз. Україна, 2003. – 440 с.: іл.
4. Станішевський Ю. Національний академічний театр опери та балету України ім. Тараса Шевченка: історія і сучасність / Ю. О. Станішевський. – К. : Муз. Україна, 2002. – 735 с.
5. Творчий шлях Дніпропетровського робітничого оперного театру і проблеми становлення українського оперно-балетного мистецтва (1920–1940). [дис. канд. мистецтвознав. Тулянцев А. А.] / Інститут мистецтвознав., фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. – К., 2000. – 192 с.